

Spis treści

Wprowadzenie	7
Rozdział 1	
Antropologia jako nauka	9
1.1. Uwagi ogólne	9
1.2. Podział antropologii i jej definicje	13
1.2.1. Antropologia fizyczna (biologiczna)	13
1.2.2. Antropologia kulturowa i antropologia kultury	19
1.2.3. Antropologia społeczna	23
1.2.4. Antropologia filozoficzna	26
1.2.5. Antropologia pedagogiczna	27
1.3. Antropologia a wychowanie fizyczne, fizjoterapia i turystyka	29
Rozdział 2	
Pochodzenie człowieka	33
2.1. Miejsce człowieka w świecie zwierząt	33
2.1.1. Charakterystyka rzędu Naczelnych	34
2.2. Antropogeneza	45
2.3. Ewolucja kulturowa	53
2.3.1. Czynniki hominizacji	54
2.3.2. Fazowość w rozwoju istot człowiekowatych	55
2.3.3. Historia poglądów na pochodzenie człowieka	56
Rozdział 3	
Zróżnicowanie wewnątrzgatunkowe człowieka	81
3.1. Podstawowe terminy	81
3.2. Klasyfikacja typologiczna i główne odmiany ras	85
3.3. Formacje antropologiczne	89
3.3.1. Populacje ludzkie	91
3.3.2. Zróżnicowanie językowe i etniczne	94
3.3.3. Zróżnicowanie fizjologiczne człowieka	100
3.3.4. Zróżnicowanie serologiczne	102
Rozdział 4	
Konstytucja człowieka	109
4.1. Zmienność konstytucjonalna – biotyp	109
4.2. Przegląd wybranych klasyfikacji	111
4.2.1. Szkoła francuska	111
4.2.2. Szkoła rosyjska	113
4.2.3. Szkoła niemiecka – typologia Kretschmera	115

4.2.4. Szkoła amerykańska – typologia Sheldona	120
4.2.5. Szkoła polska – typologia Wankego	126

Rozdział 5

Dymorfizm płciowy	129
5.1. Wyjaśnienie pojęć	129
5.2. Przejawy dymorfizmu płciowego	133
5.3. Ogólne problemy dymorfizmu	137
5.4. Rozwój ról płciowych w ontogenezie	139
5.5. Trening sportowy a organizm kobiety	140

Rozdział 6

Symetria i asymetria	141
6.1. Przejawy symetrii i asymetrii	141
6.2. Lateralizacja i jej rozwój	145
6.3. Rodzaje lateralizacji	147

Rozdział 7

Zmienność ontogenetyczna człowieka	151
7.1. Charakterystyka rozwoju wewnątrzłonowego (prenatalnego)	151
7.1.1. Implantacja, stadium jaja płodowego i zarodka	151
7.1.2. Płodowe stadium rozwoju	154
7.1.3. Poród	156
7.1.4. Zaburzenia rozwoju wewnątrzłonowego – malformacje rozwojowe ...	159
7.2. Charakterystyka rozwoju zewnątrzłonowego (postnatalnego)	163
7.2.1. Okres noworodka	163
7.2.2. Okres niemowlęcy	167
7.2.3. Okres młodsze dzieciństwa (Infans I)	170
7.2.4. Podokres przedszkolny	172
7.2.5. Okres starsze dzieciństwa (Infans II)	174
7.2.6. Podokres późnoszkolny – pokwitanie (okres dojrzewania)	175
7.2.7. Dojrzewanie chłopców	178
7.2.8. Dojrzewanie dziewcząt	179
7.2.9. Płodność w okresie dojrzewania	180
7.3. Okres młodzieńczy (Juvenis)	182
7.4. Okres wieku dorosłego (Adultus) i dojrzałego (Maturus)	183
7.5. Okres starości (Senilis)	183

Czynniki rozwoju osobniczego człowieka

8.1. Czynniki endogenne – determinanty rozwoju	195
8.1.1. Płeć	199
8.1.2. Rasa	200
8.1.3. Konstytucja	201

8.2. Czynniki paragenetyczne i niegenetyczne – stimulatory rozwoju	202
8.3. Czynniki egzogenne – modyfikatory naturalne	205
8.4. Czynniki społeczno-ekonomiczne – modyfikatory cywilizacyjno- -kulturowe	207

Rozdział 9

Tendencja przemian	213
9.1. Akceleracja rozwoju	213
9.2. Retardacja procesów inwolucyjnych	216

Rozdział 10

Ocena wieku rozwojowego	219
10.1. Kryteria oceny wieku rozwojowego	219
10.2. Wiek fizjologiczny i sprawności fizycznej	229
10.3. Dojrzałość szkolna	230
10.4. Siatki centylowe w określaniu wieku rozwojowego	231

Piśmiennictwo	235
----------------------------	------------

Spis rycin	243
-------------------------	------------

Spis tabel	249
-------------------------	------------